

Abstrakt

Předkládaná bakalářská práce se věnuje vztahu mezi osídlením v okrese Benešov od raného do vrcholného středověku a tamními románskými a gotickými kostely. Nevynechává také cesty, jejichž trasy v raném a vrcholném středověku měly také vliv na osídlování. Stěžejní částí práce jsou dva katalogy: katalog lokalit s archeologickými nálezy a katalog kostelů. První katalog, tedy katalog pokud možno všech lokalit s archeologickými nálezy od raného středověku do starší fáze vrcholného středověku, je zároveň doplněn o lokality, které sice leží mimo vytyčenou oblast, ale ke zdejšímu osídlení mají nějaký vztah. Na jeho základě byly vytvořeny mapy, které zobrazují osídlování území okresu v jednotlivých obdobích. Tento obrázek doplňuje svědectví písemných pramenů, které bezprostředně souvisejí s majetkovou držbou panovníka, církve, (rané) šlechty a následně šlechtických rodů. Druhý katalog představuje podrobný popis dosud registrovaných a možných románských a gotických kostelů. O něj se opírají mapy, zobrazující jejich výstavbu v jednotlivých obdobích. Kvůli jejich často problematické dataci je více prostoru věnováno oběma stavebním slohům a datačním oporám. Jelikož se stavební sloh šířil hlavně prostřednictvím stavebních hutí klášterů a kanonií, jsou také blíže popsány ty, které se mohly podílet na stavbách zdejších kostelů. Součástí práce je také charakteristika kostelů a jejich funkce, rozbor lokalit s kostely s využitím písemných pramenů a archeologických nálezů a vytipování míst pro potenciální povrchové sběry.

Klíčová slova: Benešovsko, románské kostely, gotické kostely, archeologie, osídlení, raná šlechta, regionální studie